

Digitale taalcursussen

Spreekt u Nederlands?

Of je nu als toerist of zakenman naar het buitenland trekt, het is niet zo handig als je telkens met 'Spreekt u Nederlands?' moet pareren. Schoolbanken allang verlaten? Geen probleem: gris gewoon een taalpakket mee! Clickx liet enkele digitale cursussen beoordelen door ervaren lesgevers-linguïsten. LEEN PIL, GUY SENAVE & TOON VAN DAELE

Het is een huizenhoog cliché, maar tegelijk een feit: de beste manier om een taal écht onder de knie te krijgen, is gedurende langere tijd *on the spot* ondergedompeld te worden in een taal- en cultuurbad. In de praktijk is dat jammer genoeg meestal niet haalbaar, en dus proberen we ons op andere manieren te behelpen. Zo zijn er heel wat 'avondscholen' die meerjarige taalcursussen aanbieden, aan een erg democratische prijs. Ontbreekt het je aan tijd of zin, dan kan je het ook geheel op eigen houtje proberen. Stoffige boeken en een knullige cassetterecorder zijn hiervoor allang niet meer de vaste rekwisieten. Zij hebben inmiddels plaats gemaakt voor fraaie, digitale taalcursussen. De betere pakketten maken dan ook gretig gebruik van recente technische en linguïstische verworvenheden. Naast audio- en video-uitvoer hoort daar idealiter ook spraakherkenning bij: een personage uit een sketch bijvoorbeeld reageert gepast op wat jij in de microfoon inspreekt.

In dit dossier beperken we ons tot een viertal verschillende cursussen voor drie talen: Engels, Frans en Duits – het pakket Berlitz Vanzelfsprekend is echter (nog) niet beschikbaar voor het Duits:

- **Berlitz Vanzelfsprekend** (beginner, halfgevorderd en gevorderd);
- **Auralog Talk to Me** (beginner en gevorderd);
- **Auralog Tell me More** (beginner en halfgevorderd);
- **Prisma Interactief** (beginner en gevorderd).

De beoordelingen gelden telkens voor de diverse talen. Waar nodig, hebben we taalspecifieke opmerkingen apart vermeld.

Berlitz Vanzelfsprekend

Het pakket oogt behoorlijk indrukwekkend: er zit dan ook een gedrukt handboek bij (circa 350 pagina's), evenals 4 cd's (3 data-cd's en een audio-cd) en een headset – die tijdens een microfoontest af en toe wel wat ruis produceerde. Een dvd was wel handiger geweest, want nu moet je er telkens op letten de juiste cd te gebruiken voor het gewenste lesonderdeel. De installatie verliep vlot op het ene toestel, maar op een andere – nochtans zeer recente én krachtige – machine gaf die problemen. De helpdesk suggereerde de installatie van enkele patches, maar ook dat mocht niet baten. Op een alternatief toestel lukte het dan weer wel, maar daar bleven jammer genoeg de videobeelden uit – zelfs na installatie van het vereiste QuickTime.

Om het programma te gebruiken, creëer je eerst een profiel. Dat is wel zo handig, want zo kunnen afzonderlijke personen makkelijk de eigen vorderingen volgen. Nuttig is tevens dat je op het startscherm een Rondleiding doorheen de cursus kan volgen, zodat je perfect weet welke mogelijkheden het pakket zoal in petto heeft. En die zijn niet enkel legio, ze zijn ook heel goed gestructureerd en vlot navigeerbaar. Naast een basiscursusje, waarin je de afzonderlijke klanken leert uitspreken en een primair vocabularium ingelepeld krijgt, bevat het pakket nog 30 hoofdstukken. Elk hoofdstuk draait rond een thema waarmee je als reiziger ongetwijfeld wel eens te maken krijgt: immigratie en douane bijvoorbeeld, of naar de film gaan, een auto huren (en pech krijgen), een zakenlunch, een griepje, ... Deze hoofdstukken zijn opgebouwd volgens stijgende moeilijkheidsgraad, van beginners tot gevorderden. Zowat alle vaardigheden komen in elk hoofdstuk evenwichtig aan bod. Zo bevat ieder hoofdstuk woordenschatoefeningen, levensechte dialogen, taal- en woordspelletjes en grammaticatraining. Zowat alle woorden en teksten kan je niet enkel beluisteren, maar ook zelf naspreken en laten opnemen. Een wijzer geeft je te kennen hoe dicht je de 'inheemse' uitspraak benadert. Maar vooral bij het uitspreken van afzonderlijke klanken lijkt ons deze test iets te streng ingesteld – zelfs als je bij Opties een vergeeflijke gevoeligheid had ingesteld. Dat kan behoorlijk frustrerend werken, niet alleen voor beginners... De interactieve dialogen, waarin een geanimeerd personage met jou een gesprek aanknoopt, zijn beslist zinvol, maar al snel blijkt dat je heel weinig variatie kan brengen in de verwachte antwoorden. Nuttig vinden we ook de culturele omkadering die het pakket je biedt. Niet alleen tref je hier een tiental culturele filmpjes aan – naar keuze al dan niet met Nederlandse ondertiteling – je krijgt bijvoorbeeld bij het beluisteren van dialogen ook culturele tips aangereikt die je het land beter leren kennen. Wat het Engelse pakket betreft, hadden we alvast wél graag op de doos gezien dat het uitsluitend om Amerikaans Engels – en dito cultuur – gaat (dat de Nederlandstalige stemmen uit Noord-Nederland komen, tot daar nog aan toe). Ook een module die automatisch je hardnekkigste fouten en problemen detecteert, en op grond daarvan een reeks oefeningen à la carte samenstelt, was van pas gekomen. Een mooie uitdaging voor een volgende versie, wellicht?

Tenslotte voegen we er nog aan toe dat het gedrukte handboek een welgekomen aanvulling is op de digitale cursus. Dit handboek bevat namelijk de dialogen van elk hoofdstuk, samen met de bijhorende grammatica en oefeningen. En dankzij de audio-cd is het evenmin een probleem om de woordenschat in te oefenen als je aan het rondtoeren bent met de wagen.

Kortom: Een zeer gevarieerd en doordacht pakket, met voldoende oog voor culturele achtergronden.

Interactieve dialogen staan eveneens op het menu.

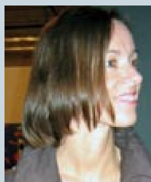
Dertig opbouwende hoofdstukken, met evenzoveel thema's.

MINDSCAPE	€ 49,99

- **Gebruiksvriendelijkheid:** 8,5
- **Doeltreffendheid:** 8,5
- **Directe bruikbaarheid:** 9
- **Variatie:** 9
- **Algemeen (prijs/kwaliteit):** 8,5

www.mindscape.be

ONS PANEL

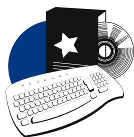
Leen Pil
Licentiaat Germaanse Filologie (K.U.Leuven, 1983), leerkracht Duits ASO te Lennik, praktijklector en navormer aan de Academische Lerarenopleiding Faculteit Letteren KULeuven. Co-auteur van de handboekenreeksen Bestimmt! en Bestimmt so! (uitgeverij Pelckmans). Lid van de leerplancommissie en van de stuurgroep Duits, bestuurslid van de Belgischer Germanisten- und Deutschlehrerverband.

Guy Senave
Regent Frans (Sint-Niklaas, 1979), geaggregeerde GLSO, buitenlandse stages in onder meer Besançon, Montpellier, Toulon en Vichy. Actief medewerker aan de handboekenreeks Parcours 1 en 2, en En ligne 3 en 4 (uitgeverij Pelckmans).

Toon Van Daele
Licentiaat Germaanse Filologie (maior Engels - R.U.Gent, 1982), geaggregeerde HSO, leerkracht Engels aan informatica-afdelingen van het VHTI te Dendermonde.

Prisma Interactief

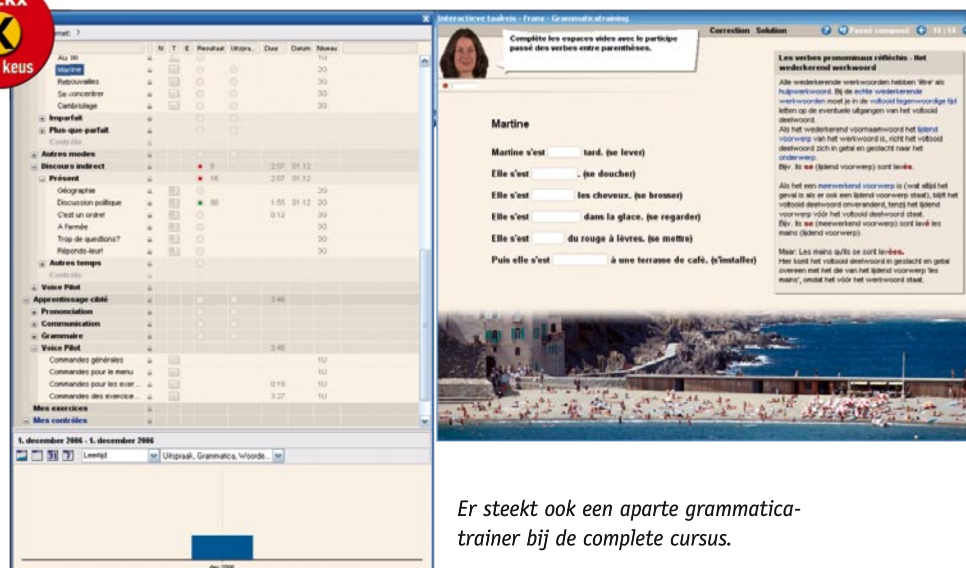

We ontvingen twee pakketten: een beginnerstrainer en een complete cursus. Deze laatste bevat maar liefst 6 cd's: een trainer voor beginners en gevorderden, bijhorende audio-cd's, een grammaticatrainer en een vertalend Prisma-woordenboek. We concentreren ons hier op de volledige cursus. De drie trainers gaan (gelukkig) allemaal op dezelfde manier tewerk. Zodra je zo'n trainer-cd in het station stopt, verschijnen er twee vensters. Links krijg je het zogenoemde IntelliPlan te zien, de 'centrale' van de taalcursus, zeg maar. Dit plan bevat niet enkel een uitklapbaar overzicht van alle lessen, je ziet in één oogopslag ook de resultaten van de onderdelen die je al hebt afgewerkt. Vanuit dit plan kan je ook makkelijk zelf selecteren welke onderdelen je in welke volgorde wil afwerken, moest je deze aanpak verkiezen boven de aangegeven leerweg. Je kan hier tevens grafieken opvragen van je vorderingen, en zelfs luisterteksten voor cd of mp3-speler exporteren of je persoonlijke lesboeken afdrukken. Kortom, een bijzonder knap concept!

In het rechtervenster komen dan de gevraagde lesonderdelen terecht. Helemaal bovenaan wuift een persoonlijke tutor je toe. Dat is een levensechte figuur die je telkens de nodige instructies in het oor fluistert – en je zelfs wakker schudt als je te lang niks meer van je laat horen! Er zijn heel wat gevarieerde en kwalitatief hoogstaande oefeningen, die garant staan voor massa's leerplezier. Een erg leuke variatie zijn bijvoorbeeld de oefeningen waarbij je het gevraagde woord uitspreekt, waarna dit woord zich via spraakherkenning automatisch op de juiste plek in de zin plaatst. Het beeldmateriaal dat de teksten en oefeningen ondersteunt, is functioneel en authentiek. De dialogen worden (uiteraard) door *native speakers* uitgesproken en de thema's zijn overwegend alledaagse situaties. Alleen jammer dat er nauwelijks of geen sprake is van interactie – wel is er ruimte om de dialogen ook zelf in te spreken – en dat er evenmin echte videobeelden zijn! Voor een pakket dat toch de nodige aandacht schenkt aan interculturele competenties, lijkt ons dat wel een gemis. De nadruk ligt in deze Prisma Interactief op de vier vaardigheden, maar ook grammatica wordt hier allerminst stiefmoederlijk behandeld. Er zijn behoorlijk wat grammaticale teksten die voldoende geïntegreerd en in een samenhangende context zijn aangebracht, en daarnaast is er dus ook nog de aparte grammaticatrainer. Alle cursusoefeningen laten zich snel en makkelijk bedienen, via de muis of door de tutor rechtstreeks aan te spreken in de doeltaal, genre: *Jacqueline, corrige*! Dit mondeling instrueren blijkt echter in de praktijk niet altijd even vlot te verlopen. Ietwat storend is tevens dat Tim, de tutor van het Engelstalige pakket, je met een onmiskenbaar Indisch accent toespreekt.

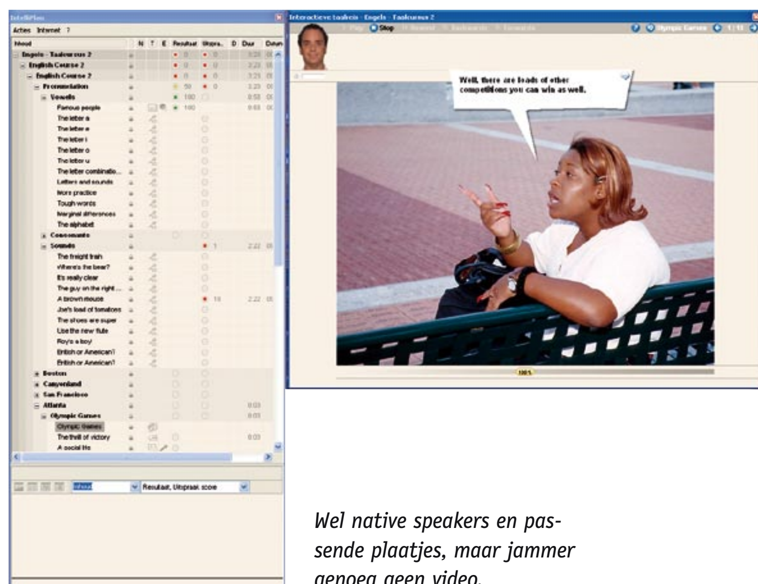
Vermelden we nog dat er niveautoetsen zijn, maar dat je ook zelf toetsen kan opstellen. Dit kan bijvoorbeeld interessant zijn voor wie zich de taal eigen maakt met het oog op het behalen van een welbepaald diploma. Prisma Interactief heeft namelijk modules aan boord die specifiek gericht zijn op de voorbereiding op erkende taalcertificaten.

Kortom: Een uitgebreide en gevarieerde taalcursus die je dankzij het IntelliPlan ten allen tijde het overzicht laat bewaren (van oefeningen, resultaten en vorderingen).

Er steekt ook een aparte grammaticatrainer bij de complete cursus.

Voel je thuis bij je gastheer-tutor.

Wel native speakers en passende plaatjes, maar jammer genoeg geen video.

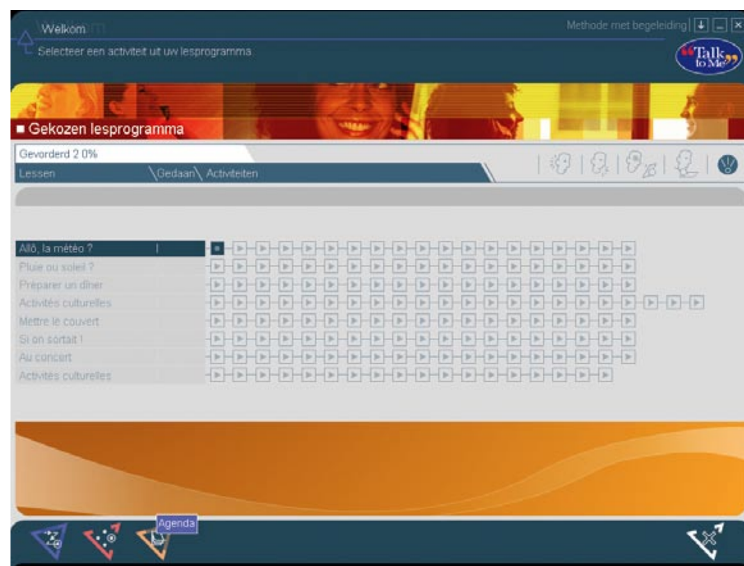
PRISMA • DIGITAL PUBLISHING € 129,90 • € 49,50

- **Gebruiksvriendelijkheid:** 8
- **Doeltreffendheid:** 8,5
- **Directe bruikbaarheid:** 8,5
- **Variatie:** 9
- **Algemeen (prijs/kwaliteit):** 8,5

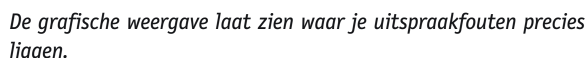
www.prisma.nl • www.digitalpublishing.de

Talk to Me

Talk to Me kan je kopen in twee afzonderlijke delen, maar valt goedkoper uit als je het totaalpakket met beide delen aanschaft. In de doos bevinden zich twee cd's, naast een eenvoudige headset. Na de installatie kan je een pdf-handleiding van enkele tientallen pagina's opvragen. Beslist doen, en bij voorkeur ook afdrukken, want de interface van het programma vergt best wel enige gewenning. Vervelend is ook dat het programma je volledige scherm opslokt en zich niet in een verplaatsbaar venster laat onderbrengen. De tool is overigens bepaald niet zuinig met systeembronnen: andere geopende applicaties lijden er merkbaar onder. Het overzichtsvenster, waarin je niet alleen alle hoofdcategorieën te zien krijgt, maar ook kan aflezen in hoeverre de aangemelde gebruiker al is gevorderd in de circa 19 onderdeeltjes van elk van deze categorieën, is op zich best wel een goed idee. Alleen jammer dat deze 150 onderdeeltjes met behulp van nietszeggende blokjes worden weergegeven. Pas als je met de muis over zo'n blokje zweeft, kan je aflezen wat er achter schuilt. Maar zelfs dan blijft het soms giswerk: zo bevat de categorie Cultural Exercises (Engels) bijvoorbeeld 8 keer het onderdeel "raadsel" en 4 keer het onderdeel "mozaïek". We kunnen ons bovendien niet van de indruk ontdoen dat de diverse onderdelen soms iets te snel bij elkaar zijn gegrist. En ook de hoofdcategorieën zelf blinken op het eerste gezicht niet uit in samenhang: dat gaat van jezelf introduceren en beschrijven, over getallen en letters, culturele oefeningen, datum en tijd, tot adjectieven, objecten en dieren.

De bedoeling (van zo'n overzicht) is goed, maar de uitwerking valt wat tegen.

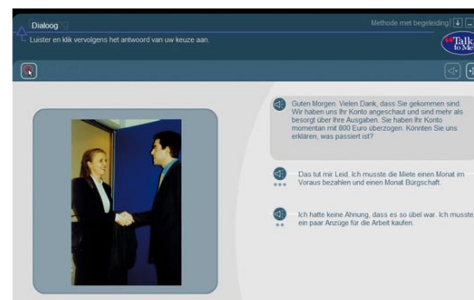

De grafische weergave laat zien waar je uitspraakfouten precies liggen.

Zoals het hoort, ligt de nadruk bij de oefeningen op de luister- en vooral ook de spreekvaardigheid. Bijzonder nuttig vinden we de grafische weergave van de uitgesproken woorden, zowel door de 'verteller' als door jezelf. Beide weergaven worden automatisch onder elkaar geplaatst, zodat je euh... zicht krijgt op de onvolkomenheden in je uitspraak.

De audio- en videofragmenten zijn niet echt authentiek, al proberen ze wel alledaagse thema's en situaties uit te beelden. Boeiend kan je de dialogen echter niet noemen. Gelukkig fleurt de mix van bewegende beelden en illustratieve foto's het geheel wat op. Het programma bevat tevens een aantal culturele teksten met vaak voorkomende sleutelwoorden, en bij deze oefeningen horen ook de nodige interculturele tips.

Functionele en alledaagse, maar niet-authentieke en weinig boeiende dialogen.

Al bij al wordt je dus een gevarieerde, maar weinig gestructureerde waaier aan oefeningen voorgeschoteld. Wel krijg je bij de meeste oefeningen de nodige feedback, hetzij in de vorm van aanwijzingen, hetzij de eigenlijke oplossing (als je daarom vraagt). Soms verloopt deze terugkoppeling echter nogal rudimentair. Zo kregen we bijvoorbeeld behoorlijk complexe grammaticale toelichtingen in de maag gesplitst, enkel omdat we bij het samenstellen van een verhaspelde vraagzin het vraagteken (weliswaar opzettelijk) vóóraan hadden geplaatst.

Wat de Engelse versie betreft: het gaat hier wel degelijk om de Brits-Engelse taal en cultuur – iets wat vreemd genoeg nergens op de doos te lezen valt.

Kortom: Een gevarieerd, maar al bij al niet zo coherent aanbod, waarin we ook wel enige authenticiteit missen.

AURALOG **€ 45**

- **Gebruiksvriendelijkheid:** 6
- **Doeltreffendheid:** 6
- **Directe bruikbaarheid:** 7
- **Variatie:** 8
- **Algemeen (prijs/kwaliteit):** 7

www.auralog.com

Tell me More

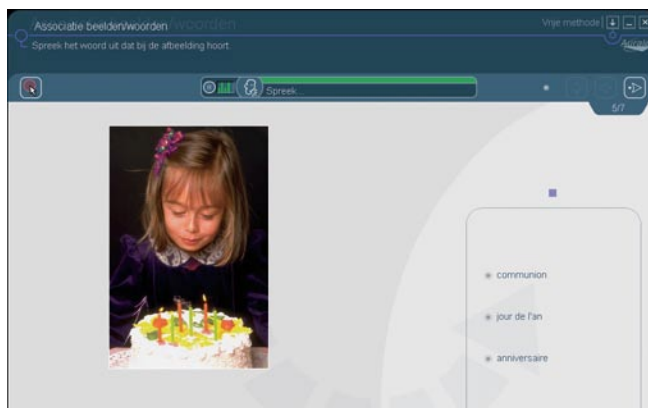
Wij ontvingen voor elke taal 2 dozen, telkens met een headset en een cd-rom: het ene pakket richt zich op beginners, terwijl het andere meer voor halfgevorderden bedoeld is. Al van bij de installatie blijkt een duidelijke overeenkomst met Talk to Me: beide programma's komen dan ook uit dezelfde stal (Auralog). En net zoals bij Talk to Me vergt de interface – die ook hier het hele scherm in beslag neemt – enige gewenning. Tell me More blijkt echter de grotere – en tegelijk voelbaar duurderde – broer van de twee.

Opvallend is dat je in het welkomstvenster al meteen de keuze krijgt tussen drie verschillende leermethodes: de vrije methode (waarbij je zelf de gewenste oefeningen kiest, verdeeld in een aantal thema's of 'ateliers'), een methode met begeleiding (het pakket stelt een lesprogramma voor dat aansluit bij je leerprioriteiten) en de dynamische methode. Vooral deze laatste aanpak lijkt ons zeer zinvol, aangezien de cursusinhoud dan automatisch wordt aangepast aan je gekozen doelstellingen. Dat kan lezen en luisteren, schrijven en spreken, woordenschat of grammatica zijn, maar je kan hier ook exact het beoogde niveau bij de vier vaardigheden instellen. Beter nog: deze dynamische methode houdt zelfs rekening met de behaalde resultaten onderweg. Op die manier mag je er dus op rekenen dat je zwakkere punten sneller worden aangepakt.

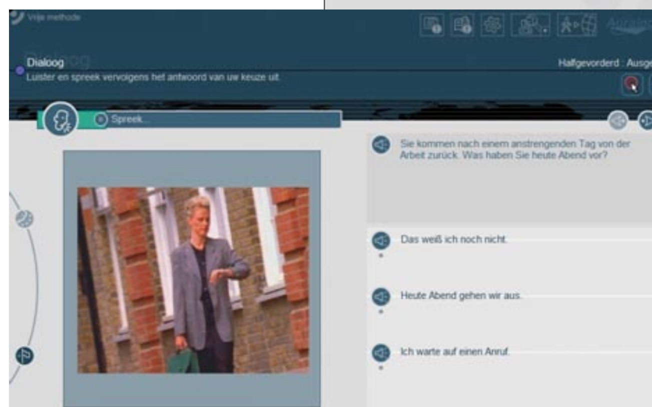
De methode met begeleiding lijkt als twee druppels water op die van Talk to Me. Ook hier krijg je een overzicht van alle rubrieken, inclusief de bijhorende deeloefeningen. Je treft hier tevens dezelfde sterke en zwakke punten aan: een ruim maar uiteindelijk niet zo coherent aanbod, interactieve, zij het weinig boeiende of authentieke dialogen en schrijfoefeningen met een stevige focus op klassieke grammatica. Leuk is wel het beeldmateriaal (video, animaties en foto's) dat de teksten en oefeningen ondersteunt. Nieuw is alvast dat je de geluidsfragmenten van de lessen naar audio-cd kan branden. Maar vergis je niet: het programma schrijft die fragmenten gewoon weg naar een reeks wav-bestanden op je harde schijf, waarna je ze met een eigen tool op een schijfje moet branden.

De derde en laatste leermethode is de vrije methode, waarbij je het gewenste 'atelier' – thema of categorie, zeg maar – en de bijhorende deeloefening aanstipt. In de praktijk blijkt deze methode echter nauwelijks te verschillen van de begeleide methode; alleen krijg je hier geen overzicht van je vorderingen. Toen we voor deze methode opteerden, viel ons op dat heel wat thema's – 6 van de 14 topics in de Engelse variant – rond 'eten' draaien... Een gebrek aan originaliteit, of verkikkerd op de Angelsaksische *cuisine?*

Kortom: Onvolkomenheden én kwaliteiten vergelijkbaar met Talk to Me, met als voornaamste bijkomende troef de dynamische leermethode.

Een taalcursus zonder spreekoefeningen is natuurlijk ondenkbaar.

Kies een gepast antwoord op de vraag.

AURALOG	**€ 75**
• **Gebruiksvriendelijkheid:** 6,5	
• **Doeltreffendheid:** 7	
• **Directe bruikbaarheid:** 8	
• **Variatie:** 8	
• **Algemeen (prijs/kwaliteit):** 7	
www.auralog.com	

Een doelstelling selecteren | Zelf een doelstelling aangeven

Per vaardigheid

Per soort kennis

Kies het niveau of de niveaus voor elke vaardigheid waaraan u aandacht wilt schenken.

Luister-vaardigheid	Leesvaardigheid
☐ Heel eenvoudig	☐ Heel eenvoudig
■ Eenvoudig	☐ Eenvoudig
■ Vrij moeilijk	☐ Vrij moeilijk
☐ Moeilijk	■ Moeilijk
☐ Heel moeilijk	☐ Heel moeilijk
Spreek-vaardigheid	**Schrijf-vaardigheid**
☐ Heel eenvoudig	☐ Heel eenvoudig
☐ Eenvoudig	■ Eenvoudig
■ Vrij moeilijk	■ Vrij moeilijk
■ Moeilijk	■ Moeilijk
☐ Heel moeilijk	☐ Heel moeilijk

Bij de dynamische methode kan je nauwkeurig de doelstellingen vastleggen.

CONCLUSIE

Talk to Me is zonder twijfel het zwakkere broertje in onze testreeks, zeker als je ook de prijs in acht neemt. Voor nauwelijks een paar euro's méér krijg je een pakket als Vanzelfsprekend in handen, dat op alle vlakken stukken beter scoort. Tell me More is weliswaar van dezelfde producent als Talk to Me, maar weet ons duidelijk meer te bekoren dankzij de dynamische leermethode, waarbij de lesstructuur zich automatisch afstemt op je leerdoelen en tussentijdse resultaten. Alleen vinden we de prijs dan weer aan de hoge kant. Ook Prisma Interactief valt iets duurder uit, maar bevat dan weer wel een indrukwekkende hoeveelheid lesmateriaal – die de prijs zeker rechtvaardigt. Combineer dat met de doordachte aanpak en het gevarieerde lesaanbod, en je zal begrijpen dat we **Prisma Interactief**, samen met **Berlitz Vanzelfsprekend**, de hoogste totaalscore geven. ♦